

ODŮVODNĚNÍ

k návrhu nařízení vlády o sdělení klíčových informací speciálního fondu a o způsobu poskytování sdělení a statutu speciálního fondu v jiné než listinné podobě

A. OBECNÁ ČÁST

1. Vysvětlení nezbytnosti navrhované právní úpravy a odůvodnění jejích hlavních principů

V souvislosti s přijetím zákona č. .../2013 Sb., o investičních společnostech a investičních fondech – ST 896 (dále jen „ZISIF“), který nahrazuje dosavadní úpravu obsaženou v ZKI, a který vytváří nové normativní ohnisko právní úpravy obhospodařování investičních fondů, je třeba tuto úpravu zohlednit i v podzákoných předpisech, jichž se ZISIF věcně dotkne. Ve většině případů jde pouze o změny legislativně-technické tak, aby bylo možno plynule navázat na novou terminologii používanou v souvislosti se ZISIF.

2. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy se zákonem, k jehož provedení je navržena, včetně souladu se zákonným zmocněním k jejímu vydání a zároveň zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s předpisy Evropské unie, judikaturou soudních orgánů Evropské unie a obecnými právními zásadami práva Evropské unie

Navrhované řešení je v souladu se zákonným zmocněním v zákoně, který provádí (ZISIF). Toto zmocnění materiálně odpovídá zmocnění ve zrušovaném zákoně č. 189/2004 Sb., o kolektivním investování, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZKI“). Nařízení je vydáváno oprávněným subjektem, totiž vládou, nezasahuje do věcí vyhrazených zákonu, tedy nestanoví primární práva a povinnosti a zákonodárce otevřel prostor pro jeho vydání, tj. je zřejmá vůle zákonodárce provést zákon o investičních společnostech a investičních fondech (§ 225 odst. 3, § 230 odst. 2 a § 232 odst. 3 ZISIF). Na vztahy upravené zrušovaným nařízením vlády č. 189/2011 Sb. se právní předpisy Evropské unie nevztahují, ačkoli ve vztahu ke standardním fondům je obdobná úprava, která byla inspirací nařízení vlády č. 189/2011 Sb., obsažena v nařízení Komise (EU) č. 583/2010 ze dne 1. července 2010, kterým se provádí směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/65/ES, pokud jde o klíčové informace pro investory a podmínky, které je třeba splnit při poskytování klíčových informací pro investory nebo prospektu na jiném trvalém nosiči, než je papír, nebo prostřednictvím internetových stránek. *De lege ferenda* se oblasti upravené tímto nařízením, alespoň částečně, dotkne návrh nařízení o klíčových informacích pro investory do strukturovaných retailových investičních produktů (PRIPS). Návrh publikovaný Evropskou komisí 3. července 2012 je dostupný zde:

http://ec.europa.eu/internal_market/finservices-retail/investment_products_en.htm.

3. Zhodnocení platného právního stavu a odůvodnění nezbytnosti jeho změny

Nařízení č. 189/2011 Sb., o sdělení klíčových informací speciálního fondu kolektivního investování provádí ZKI, pokud jde o náležitosti dokumentu obsahujícího klíčové informace pro investory, označovaného jako sdělení klíčových informací. Upravuje rovněž požadavky na

jeho aktualizaci, uveřejňování a poskytování investorům. Bez navrhované úpravy by po nabytí účinnosti ZISIF došlo k nežádoucímu věcnému posunu v obsahu nařízení vlády č. 189/2011 Sb. z důvodu změny terminologie ZISIF oproti ZKI. Návrh nařízení vlády o sdělení klíčových informací speciálního fondu a o způsobu poskytování sdělení a statutu speciálního fondu v jiné než listinné podobě (dále jen „návrh nařízení“) přebírá úpravu nařízení č. 189/2011 Sb. tak, aby nedoznala věcného posunu v souvislosti s novou právní úpravou, kterou zavádí ZISIF, s těmito změnami:

Reflektována je především změna významu termínu „fond kolektivního investování“ ve smyslu toho, že je definován jako „investiční fond, který shromažďuje peněžní prostředky od veřejnosti a provádí společné investování shromážděných peněžních prostředků na základě určené investiční strategie na principu rozložení rizika ve prospěch investorů“.

Současně je třeba odrazit nový obsah pojmu „investiční fond“, který se stává obecným pojmem namísto dosavadního pojmu „fond kolektivního investování“.

Mění se i obsah pojmu „speciální fond“, který dle ZKI zahrnoval všechny vehikly fondového typu nepodléhající harmonizaci prostřednictvím práva Evropské unie (včetně fondů kvalifikovaných investorů). Nově však pod pojmem „speciální fond“ rozumíme takový investiční fond, který shromažďuje peněžní prostředky od veřejnosti a který nepodléhá harmonizaci práva Evropské unie prostřednictvím směrnice UCITS IV (2009/65/ES), může však na něj dopadat směrnice AIFMD (2011/61/EU), je-li jeho obhospodařovatel oprávněn přesáhnout rozhodný limit (viz § 16 ZISIF).

Dále ZISIF zavádí definici „investiční strategie“, tudíž je nutno v tomto smyslu sjednotit některá ustanovení nařízení vlády č. 189/2011 Sb., o sdělení klíčových informací speciálního fondu kolektivního investování.

Z výše uvedených důvodů se navrhuje úprava dotčených ustanovení nařízení vlády č. 189/2011 Sb. v návrhu nařízení tak, aby se díky této změně terminologie neposunula i věcná stránka těchto ustanovení.

Dále je třeba zohlednit zavedení možnosti akciové společnosti s proměnným základním kapitálem vytvářet podfondy a doplnit informace, které obsahuje sdělení speciálního fondu, který je podřízeným fondem.

4. Předpokládaný hospodářský a finanční dosah navrhované právní úpravy na státní rozpočet, ostatní veřejné rozpočty, na podnikatelské prostředí České republiky, dále sociální dopady, včetně dopadů na specifické skupiny obyvatel, zejména osoby sociálně slabé, osoby se zdravotním postižením a národnostní menšiny, a dopady na životní prostředí

Z navrhované právní úpravy nevyplývá zvýšení nároků na státní rozpočet ani na ostatní veřejné rozpočty, zejména rozpočty obcí a krajů, protože z úpravy nevyplývají povinnosti ani opatření, jejichž zajištění by vyžadovalo vynaložení finančních prostředků. Navrhovaná úprava může mít zanedbatelný dopad na podnikatelské prostředí České republiky v oblasti obhospodařování a administrace speciálních fondů, které se budou muset tomuto nařízení přizpůsobit. Avšak vzhledem k formulovanému přechodnému ustanovení, kdy je nutno se přizpůsobit až ve chvíli uveřejnění aktualizovaného sdělení klíčových informací (nejpozději však rok po nabytí účinnosti), je tento dopad minimalizován. Navrhovaná právní úprava nebude mít sociální dopady, včetně dopadů na specifické skupiny obyvatel, zejména osoby sociálně slabé, osoby se zdravotním postižením a národnostní menšiny, ani dopady na životní prostředí.

5. Zhodnocení současného stavu a dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k zákazu diskriminace

Navrhovaná ani zrušovaná právní úprava se nikterak nedotýká zákazu diskriminace, protože se nevztahuje na fyzické osoby.

6. Zhodnocení dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k ochraně soukromí a osobních údajů

Navrhovaná ani zrušovaná právní úprava se nikterak nedotýká ochrany soukromí a osobních údajů, protože jejími adresáty nejsou fyzické osoby, ani se této oblasti jinak nedotýká.

7. Zhodnocení korupčních rizik

Z navrhované ani zrušované právní úpravy neplynou žádná korupční rizika, protože zde není upravena žádná ingerence veřejné moci.

8. Hodnocení dopadů regulace

Podle Plánu legislativních prací vlády na rok 2013 dle usnesení vlády č. 916 z 12. prosince 2012 není nutné u tohoto návrhu zpracovat hodnocení dopadů regulace (RIA). V souladu s čl. 3.8. písm. f) Obecných zásad pro hodnocení dopadů regulace (RIA), přijatých usnesením vlády č. 922 ze 14. prosince 2011, se tak RIA nevypracovává.

B. ZVLÁŠTNÍ ČÁST

K § 1:

Vymezuje se předmět úpravy.

K § 2:

Obecné ustanovení, které stanoví, že z důvodů přehlednosti a srovnatelnosti nesmí sdělení klíčových informací obsahovat žádné jiné údaje, než které nařízení výslovně uvádí či připouští.

K § 3:

Toto ustanovení upravuje povinné označení sdělení klíčových informací a jeho základní obsahovou strukturu, která je podrobně upravena v následujících ustanoveních. Úprava je inspirována čl. 4 nařízení Komise č. 583/2010 o sdělení klíčových informací.

K § 4 a 5:

Podrobně se upravuje jazyk a forma, kterou musí sdělení klíčových informací mít a jež má maximálně usnadnit investorům porozumění jeho obsahu. Je proto stanovena maximální délka celého dokumentu, která má zajistit, že obsah sdělení bude dostatečně stručný a tím lépe srozumitelný, zakazuje se používání odborných a technických termínů, které by ztěžovaly orientaci běžnému investorovi, jenž není obeznámen s terminologií používanou na profesionální úrovni na finančních trzích. Zároveň se zakazuje na sdělení klíčových informací uvádět zobrazení, která by mohla odvádět pozornost investora od smyslu textu. Úprava vychází z čl. 5 a 6 nařízení Komise č. 583/2010 o sdělení klíčových informací.

K § 6 až 14:

Uvádí se označení jednotlivých částí sdělení klíčových informací a podrobně se vymezuje jejich obsah. Ustanovení opět čerpá z úpravy čl. 7 až 21 nařízení Komise č. 583/2010 o sdělení klíčových informací.

K § 6:

V části první, která je bez názvu, bude obsažena identifikace a specifikace daného fondu, jeho obhospodařovatele a administrátora. Zároveň je obdobně jako v případě standardních fondů stanovena povinnost zde uvést obecné upozornění pro investory, týkající se významu předkládaného sdělení klíčových informací. V odstavci 2 se zohledňuje zavedení možnosti akciové společnosti s proměnným základním kapitálem vytvářet podfondy. Podle § 169 odst. 3 zákona upravujícího investiční společnosti a investiční fondy se sdělení vypracovává za každý podfond fondu, jehož stanovy vytvoření podfondu připustily.

K § 7:

V části označené názvem „Investiční strategie“ budou údaje stanovené v § 7 uvedeny pouze v případě, že jsou pro daný speciální fond relevantní; vždy tedy budou popsány pouze druhy majetkových hodnot, do kterých fond investuje, způsob použití výnosů fondu a označení fondu dle rizika majetkových hodnot, do kterých investuje, například „růstový fond akciový“. V odstavci 5 se doplňují informace, které obsahuje sdělení speciálního fondu, který je podřízeným fondem.

K § 8:

Část nazvaná „Rizikový profil“ bude představována především syntetickým ukazatelem, tedy stupnicí, na které bude fond zařazen do příslušné kategorie podle rizikovosti a výnosnosti fondu. Ukazatel bude doplněn vysvětlivkami a upozorněními na jednotlivá rizika, která je u daného fondu třeba brát v úvahu.

K § 9:

Část označená „Poplatky a náklady speciálního fondu“ by měla představovat komplexní popis všech úplat, které jsou hrazeny z majetku fondu, a všech srážek či přírážek, které jsou účtovány přímo investorovi v důsledku dané investice. Výše poplatků bude uvedena jako procento z výše investice jednotlivého investora. Položka „celková nákladovost“ má zahrnout veškeré náklady speciálního fondu, například úplatu obhospodařovateli, úplatu depozitáři, poplatek za vedení evidence cenných papírů vydávaných fondem atd. V případě speciálního fondu fondů budou v této položce zahrnuty i veškeré náklady hrazené z majetku fondu v souvislosti s jeho investicí do jiných investičních fondů, tedy například vstupní a výstupní poplatky účtované tímto jiným fondem.

V odstavci 1 písm. e) se doplňuje úprava poplatku za výměnu investiční akcie k jednomu podfondu speciálního fondu za investiční akcii k jinému podfondu tohoto fondu, který souvisí se zavedením možnosti fondů vytvářet podfondy.

K § 10 a 11:

Část „Historická výkonnost“ bude obsahovat zejména sloupcový graf, který zobrazí výkonnost (ve smyslu výnosnosti) fondu v uplynulých deseti, popřípadě méně letech, pokud fond po tuto dobu neexistuje. Graf bude opět doplněn řadou komentářů a upozornění; jedním z důležitých bodů bude vysvětlení, zda jsou ve výnosech fondů zohledněny i jednotlivé druhy poplatků, které jsou strhávány přímo investorům (tedy vstupní a výstupní poplatek), a náklady, které jsou placeny z majetku fondu, například výkonnostní poplatek atd. Výpočet historické výkonnosti fondu je založen na hodnotě fondového kapitálu fondu a vychází z hodnot, kterých by bylo dosaženo, kdyby byly veškeré rozdělitelné výnosy ponechány v majetku fondu, tedy bez ohledu na to, zda konkrétní fond výnosy podílníkům či akcionářům průběžně vyplácí, nebo je skutečně reinvestuje.

Období podle odst. 4 písm. b) a c) zvolí obhospodařovatel fondu. Zvolená období se řídí jeho úvahou, musí ovšem splnit základní požadavky kladené na sdělení, tj. nebýt klamavé a mít vypovídací schopnost.

K § 12:

Část s názvem „Praktické informace“ pak obsahuje doplňující údaje, týkající se zejména depozitáře fondu a možnosti získat další informace o fondu, například statut, výroční a pololetní zprávy atd. Tato část také obsahuje výslovné upozornění na skutečnost, že administrátor speciálního fondu nahradí investorovi tohoto fondu újmu, která mu vznikne tím, že údaje uvedené ve sdělení jsou nejasné, nepravdivé, zavádějící nebo klamavé nebo nejsou v souladu s údaji uvedenými ve statutu tohoto fondu.

K § 13:

Uvádí se jaké, informace o povolení k činnosti obhospodařovatele, příp. administrátora, speciálního fondu budou ve sdělení uvedeny.

K § 14:

Zde se uvádí datum, k jakému bylo sdělení vyhotoveno.

K § 15 až 17:

Upravují se zvláštní náležitosti sdělení klíčových informací v některých specifických případech, kdy některé části sdělení musí obsahovat dodatečné informace, nebo naopak některé údaje v případě daného fondu nejsou pro investora relevantní, popřípadě je vůbec nelze stanovit.

Jedná se zaprvé o tzv. fondu fondů, tedy speciální fond, který se zaměřuje na investování do jiných investičních fondů a proto je třeba v jeho sdělení zohlednit specifika těchto investic. Při výpočtu celkové nákladovosti tohoto druhu speciálního fondu bude třeba zohlednit také přírážky a srážky, popřípadě jiné poplatky účtované jinými fondy, do jejichž cenných papírů speciální fond fondů investuje, protože i v tomto případě se bude jednat o náklady hrazené z majetku fondu.

Dále jsou upraveny zvláštní náležitosti fondu nemovitostí, tedy fondu, který převážně investuje do nemovitostí nebo do účastí v tzv. nemovitostních společnostech. V případě tohoto fondu nelze použít stejná pravidla pro výpočet syntetického ukazatele jako v případě ostatních druhů fondů a je proto vhodnější uvést místo toho zvláštní rizika, která souvisí s konkrétními nemovitostmi v majetku tohoto fondu, popřípadě s jeho účastí v nemovitostní společnosti. Může se jednat například o riziko vyplývající ze skutečnosti, že nemovitost v majetku fondu má stavební závadu, riziko spojené s tím, že fond nabyl nemovitost v zahraničí, zejména s politickou, ekonomickou nebo právní nestabilitou, nebo riziko spojené se selháním nemovitostní společnosti, v níž má fond účast.

Ustanovení § 17 se zaměřuje na specifika tzv. strukturovaného speciálního fondu. Jedná se o fond, který má stanovena odlišná pravidla pro výpočet výnosu investice do jím vydávaných cenných papírů, než tomu bývá v případě jiných fondů, a také odlišná pravidla pro jeho výplatu. Takovýto fond vyplácí svým investorům peněžitá plnění k předem určenému datu splatnosti na základě stanoveného vzorce. Tento vzorec vychází z výkonnosti určitých investičních nástrojů, jejich souborů, finančních indexů, nebo obdobných veličin. Jedná se zejména o tzv. zajištěné fondy. V případě těchto fondů tak pro investora není relevantní informace o jeho historické výkonnosti, proto tato část sdělení v případě strukturovaného fondu chybí. Místo toho jsou informace o investičních cílech a způsobu investování doplněny o vysvětlení, jakým způsobem je určován výnos investice, a o modelové příklady různých podmínek, které mohou při použití daného vzorce znamenat pro investory vysoký, průměrný a nízký, popřípadě i záporný výnos. Úprava vychází z čl. 36 nařízení Komise č. 583/2010 o sdělení klíčových informací.

K § 18:

Samostatně jsou stanoveny další požadavky na obsah sdělení v případě fondu, jehož statut upravuje zvláštní práva, která mohou být s podílovým listem spojena, např. rozdílné přírážky, srážky a poplatky, popřípadě odlišný způsob použití výnosů fondu, a v případě fondu, který vydává různé druhy investičních akcií k podfondu.

K § 19 a 20:

Stanoví se pravidla pro aktualizaci sdělení klíčových informací a termín pro uveřejnění jeho aktualizovaného znění.

K § 21 a 22:

V těchto ustanoveních jsou stanoveny podrobné podmínky, za kterých je možno poskytovat sdělení klíčových informací nebo statut speciálního fondu na nosiči informací, který nemá listinnou podobu, nebo pouze prostřednictvím internetové stránky. Byla zvolena úprava

odpovídající úpravě pro standardní fondy, obsažené v čl. 38 nařízení Komise č. 583/2010 o sdělení klíčových informací. Tento článek v odst. 3 stanoví, že poskytnutí informací prostřednictvím elektronických komunikačních prostředků se považuje za vhodné vzhledem k souvislostem, v nichž se uskutečňuje nebo má uskutečnit obchod mezi správcovskou společností a investorem, jestliže existuje důkaz, že investor má pravidelný přístup na internet. Za takový důkaz se považuje e-mailová adresa, kterou investor poskytne pro účely realizace daného obchodu.

K § 23:

Upravuje se přechodné ustanovení, které stanovuje nejzazší termín, od kterého je nutno postupovat podle nové úpravy s tím, že lze podle této úpravy postupovat i kdykoli dříve po nabytí účinnosti.

K § 24:

Tímto ustanovením se zrušuje nařízení vlády č. 189/2011 Sb., o sdělení klíčových informací speciálního fondu kolektivního investování.

K § 25:

Účinnost tohoto nařízení je vzhledem k logické souvislosti se ZISIF stanovena ke stejnému dni, kdy by měl nabýt účinnosti ZISIF, tedy dnem vyhlášení.